श्रीमंत राजेसाहेब, जमखंडी.

जमखंडी घटना-समितीच्या प्रतिवृत्ताच्य.

अनुरोधाने

हुकुम

स्टेट गॅझेट.

वर्ष ३४ वें.] जादा अंक [अंक ४६ वा.

जमखंडीः—ता. २० माहे नोव्हेंबर सन १९४० इ.

श्रीमंत राजेसाहेब जमखंडी यांचे हुकुमावरून प्रसिद्ध केलें.

भाग १] हुजूर हुकूम. [भाग १

हुजूर ऑफिस, जमखंडी.

हुजूर दप्तरी हुकूम नं. ८४

सन १९४० इसवी.

दप्तरी हुकूम.

आमचे चौतिसावे का

प्रसंगानिमित्त खाली लिहिलेप्रमाणें हुकूम देणेंत येत आहे:-

जमखंडी संस्थानचे राज्यकारभारांत प्रजेला अधिक अंशभागी करण्याच्या हेतूनें प्रचलित राजव्यवस्थेंत पुढील हप्ता म्हणून काय काय सुधारणा करणें इष्ट व आवश्यक आहे व त्याच अनुरोधानें जमखंडी संस्थान प्रातिनिधिक कायदे मंडळाचे हल्लीचे घटनेंत व कामकाजाच्या व निवडणुकीच्या नियमांत कशा प्रकारच्या सुधारणा करणें इष्ट व आवश्यक आहे ह्या गोष्टीबद्दल विचारविनिमय करून रिपोर्ट करणेंबद्दल सरकारी व बिनसरकारी अशा आठ सभासदांची एक कमिटी इकडील दुसरी हुकूम नं. ५ सन १९३९ चे हुकुमानें नेमणेंत आलेली होती. त्याप्रमाणें नेमलेल्या कमिटीनें सदर प्रश्नांचा उहापोह करून इकडेस रिपोर्ट सादर केला आहे व तो रिपोर्ट रीतीप्रमाणें छापून प्रसिद्ध करणेंत आला आहे. कमिटीनें केलेला रिपोर्ट व एकंदर परिस्थिति यांचा विचार करून इकडून सदर बाबतींत खाली दिलेप्रमाणें जाहीर करणेंत येत आहे:—

१ जमखंडी संस्थानच्या प्रजेची पात्रता, जनतेची सामान्य तयारी, त्यांचा राज्यकारभाराचा अनुभव, प्रजेचें शिक्षण आणि साक्षरतेचा प्रसार या सर्व गोष्टी ध्यानांत घेतल्या तर सुधारणेचा पुढील हप्ता म्हणून संस्थानचे प्रस्तुत राज्यव्यवस्थेंत व पद्धतींत "द्विदल राज्य पद्धतीचा" (Diarchy चा) उपक्रम सुरूं करणेचा आहे.

२ "द्विदल राज्यपद्धतीचा" (Diarchy चा) उपक्रम सुरूं करणेचा असल्यानें आतां संस्थानच्या राज्यकारभाराचे सर्व बाबींच्या दृष्टीनें "राखीव" (Reserved) व "सोंपीव" (Transferred) असे दोन भाग करून राखीव विभागांचा कारभार इकडून नेमणेंत संस्थानचे दिवाणाच्या व इतर अधिकाऱ्यांच्या विचारें करणेचा व सोंपीव खात्यांचा कायदे मंडळांतील लोकनियुक्त सभासदांपैकीं एक सभासद मंत्री म्हणून

त्याचे विभागणें करणेचा आहे. सोंपीव खातीं कोणतीं ठेवणेचीं तीं खालीं दिलीं आहेत:—

१. शिक्षण
२. वैद्यक व वैद्यकीय मदत
३. पब्लिकवर्क्स खातें (बहुअंशानें)
४. नोंदणी व स्टँप खातें
५. शेतकी खातें
६. जनावरांचा दवाखाना व जनावरांसाठीं वैद्यकीय मदत
७. जंगल खातें
८. सार्वजनिक आरोग्य व स्वच्छता, जनन मरण नोंदी वगैरेसह
९. स्थानिक स्वराज्य
१०. वजनें, मापें
११. को ऑपरेटिव्ह खातें
१२. ग्रामसुधारणा

१२

या व्यतिरिक्त इतर सर्व खातीं राखीव समजणेचीं आहेत.

३ राज्यकारभाराच्या खात्यांची राखीव (Reserved) व सोंपीव (Transferred) अशी विभागणी केल्यानें संस्थानच्या वट्ट उत्पन्नाची खर्चाच्या दृष्टीनें आर्थिक विभागणी करणेची आहे. शिवाय ज्या बाबींचे संस्थानचे खजीन्यावर पहिले बोजे (First charges) आहेत त्या बाबींच्या खर्चाच्या रकमेची तजवीज प्रथम करणेची आहे. अशा बाबी कोणत्या समजणेच्या त्या खाली दिल्या आहेत:—

१. ब्रिटिश सरकारास द्यावयाची खंडणी
२. संस्थानकडून दिल्या जाणाऱ्या तैनातीच्या रकमा
३. देवस्थान कदीम इनामाच्या खर्चाच्या रकमा
४. नोकर लोकांचे पगार व पेन्शनें
५. राजकीय पेन्शन किंवा इकडील कुटुंबांतील मंडळी व आप्त आणि इकडीलवर अवलंबून असणाऱ्या इसमांना द्यावयाच्या रकमा
६. संस्थानास कर्ज असल्यास ती रकम
७. कोणत्याही कायद्यानें अगर कायद्याखाली निश्चित केलेल्या द्यावयाच्या रकमा
८. पूर्वी घेतलेल्या जबाबदाऱ्या
९. इकडील खासगी खर्च
१०. संस्थानच्या इतमामासंबंधानें लागणाऱ्या खर्चाच्या रकमा

१०

वरीलप्रमाणें पहिले बोजे असलेल्या (First Charges च्या) बाबींच्या खर्चाची तजवीज करतांना इकडील खासगी खर्चाची व संस्थानच्या इतमामासंबंधानें लागणाऱ्या खर्चाच्या रकमेची मर्यादा इकडून शक्य त्या कमी प्रमाणांत निश्चित व कायमची ठरवून घेणेत येईल. याप्रमाणें एकंदर उत्पन्नापैकीं प्रथम वरीलप्रमाणें पहिले बोजे (First Charges) असले बाबींबद्दलचे खर्चाच्या रकमा निराळ्या काढून उरलेल्या रकमेपैकीं राखीव व सोंपीव खात्यांच्या खर्चाकरितां लागणारी रकम जरूर त्या प्रमाणांत विभागणेची आहे.

४ संस्थानच्या बट्ट उत्पन्नापैकीं जो भाग सोंपीव खात्याचे खर्चाकरितां वांटणीस येईल त्यामध्यें त्या खात्याचे मंत्र्यानें आपलें सोंपीव खात्याचें बजेट बसविणेचें आहे. शिवाय जरूर तर नवीन कर (Tax) बसविणेची योजना आंखून ती मंडळाकडून मंजूर करून घेऊन उत्पन्न वाढविणेचा अधिकार लोकनियुक्त मंत्र्यास देणेंचा आहे. मात्र अशा प्रकारचे कोणतेंही बिल मंडळापुढें मंजुरीस ठेवणेंपूर्वी तसें करणेस त्यानें इकडील अगाऊ मंजुरी घेणेची आहे. अशा रीतीनें कर बसवून आलेल्या उत्पन्नाची राखीव व सोंपीव खात्यांच्या खर्चाकडे जरूर त्या प्रमाणांत विभागणी होणेची आहे. मात्र सोंपीव खात्यापैकीं विवक्षित खात्याच्या खर्चासाठींच म्हणून विवक्षित वर्गाकडून विवक्षित कर (Cess) वसूल करणेचे सोंपीव खात्याचे मंत्र्यानें ठरविल्यास तें उत्पन्न त्याच खात्याकडे खर्च होणेचे आहे.

५ संस्थानचे उत्पन्नावर ज्या गोष्टींचा पहिला बोजा (First Charge) आहे अशा कलम नंबर १ मध्यें नमूद केलेल्या बाबींचे खर्चासंबंधानें कायदेमंडळामध्यें कोणत्याही रूपानें चर्चा होणेची नाहीं व त्याबाबत कायदेमंडळानें सूचनाही करणेच्या नाहींत व सदर बाबींचे बजेटवर मंडळाचे मतही घेणेचे नाहीं.

६ राखीव खात्याकरितां, संस्थानचे बट्ट उत्पन्नापैकीं खर्चाकरितां जी रकम मिळेल त्या बाबतच्या बाबींच्या खर्चाच्या बजेटवर कायदेमंडळानें फक्त चर्चा करून शिफारसवजा सूचना करणेच्या आहेत. सदर बजेटवर कायदेमंडळानें मत घेणेचें नाहीं.

संस्थानचे

७ सोंपीव खात्याच्या खर्चाकरितां म्हणून जी रकम संस्थानचे उत्पन्नाचे प्रमाणानें मिळेल त्यापैकीच्या जमाखर्चाच्या बजेटवर कायदेमंडळानें चर्चा करणेची आहे व सोंपीव खात्याचें

बजेट कायदेमंडळाकडुन मंजूर होण्याचें आहे. सदर बजेट कायदेमंडळाकडून मंजूर होऊन आलेनंतर इकडून त्यास अखेर मंजुरी देणेची आहे.

८ राखीव व सोंपीव खात्यामध्यें जरूरीप्रमाणें, ठरविलेल्या प्रमाणांत खर्चाच्या रकमेची वांटणी होऊन, सोंपीव खात्याचें बजेट मंजूर झाल्यानंतर त्याप्रमाणें अम्मलबजावणी बरोबर होते अगर कसे हें पाहणेकरतां कायदेमंडळानें निवडलेल्या सभासदांची एक तपासणी कमिटी (Audit committee) नेमणेची आहे. सदर कमिटीनें सोंपीव खात्यांच्या खर्च पडलेल्या बिलांची जरूर ती तपासणी करून त्याबद्दलचा रिपोर्ट कायदेमंडळास सादर करणेचा आहे.

९ सोंपीव खात्याचें बजेट मंडळाकडुन मंजूर होणेचे असल्यानें लोकनियुक्त मंत्र्यास सदर बजेट तयार करणेच्या कामीं मदत करणेच्या दृष्टीनें तशी त्यास जरूरी वाटल्यास मंडळाच्या बहुमतानें निवडलेल्या सभासदांची एक बजेट कमिटी नेमणेची आहे. सदर कमिटीनें सोंपीव खात्याचें बजेट तयार करणेच्या कामीं लोकनियुक्त मंत्र्यास आपल्या सुचना सादर करणेच्या आहेत.

१० लोकनियुक्त मंत्री हे सोंपीव खात्यापुरते कायदेमंडळास जबाबदार आहेत. तसे ते इकडेसही जबाबदार राहणेचे आहेत.

११ राज्यकारभाराच्या सुव्यवस्थेच्या दृष्टीनें (Peace Order & Good Government) कायदेमंडळापुढें मांडल्याशिवाय कोणताही कायदा अगर हुकूम करणेचा अधिकार इकडेस आहे. तसा अधिकार नवीन होणारे कायद्याप्रमाणेंही राहणेचा आहे.

१२ लोकनियुक्त मंत्र्यानें सोंपीव खात्याच्या कारभाराबाबत कोणतेंही बिल, ठरावात ठराव, अगर नवीन कर बसविणेची कोणतीही योजना मंडळापुढें आणणेपूर्वी त्यानें प्रथम इकडेस रिपोर्ट करून मंजुरी घेऊन नंतर मंडळापुढें आणणेची आहे.

१३ लोकनियुक्त मंत्र्याचे सोंपीव खात्याचे कारभाराबाबत कायदेमंडळानें जर बहुमतानें त्याचे विरुद्ध अविश्वासाचा ठराव मंजूर केला तर मंत्र्यानें आपले मंत्र्याचे जागेचा राजीनामा

देणेंचा आहे. त्यानें राजीनामा दिलेनंतर इकडून लोकनियुक्त सभासदांपैकीं दुसरा मंत्री नेमून घेणेंत येईल.

१४ लोकनियुक्त मंत्र्यास मंत्रीपदावरून केव्हांही दूर करण्याचा अधिकार इकडेस राहणेचा आहे.

१५ कायदेमंडळानें राखीव व सोंपीव खात्याचे बाबतींत कोणताही ठराव अगर कोणतेंही बिल बहुमतानें मंजूर केलें तरी तो ठराव अगर तें बिल शिफारसवजाच राहणेंचें आहे. इकडून मंजुरी मिळाल्याखेरीज त्यास कायद्याचें स्वरूप प्राप्त होण्याचें नाहीं.

१६ सोंपीव खात्याचा कारभार चांगले प्रकारें चालेनासा झाला अगर तो कारभार चालविण्याचे लोकनियुक्त मंत्र्यांनीं नाकारले अगर नवीन अस्तित्वांत आलेली राज्यकारभाराची योजना कोणतेही कारणामुळें चालेनाशी झाली किंवा ती योजना रहित करणें, जरूरीचे आहे असें इकडेस वाटल्यास त्या खात्याचा कारभार इकडील हातीं घेऊन चालविणेचा आहे.

१७ सोंपीव खात्याचे कारभाराबाबत लोकनियुक्त मंत्र्यानें आपलें धोरण कसें आंखणेंचें व त्याचे अधिकार कोणते याबद्दल त्याची नेमणूक झालेवर इकडून त्यास सूचनापत्रक (Instrument of Instructions) देणेंत येईल. त्याप्रमाणें त्यानें सोंपीव खात्याचे बाबतींत आपलें धोरण ठेवणेंचें आहे.

[illegible] कांहीं विशिष्टबाबींबद्दल कायदेमंडळास ठरावाच्या, बिलाच्या अगर प्रश्नाच्या रूपानें चर्चा करितां येणार नाहीं, अशा बाबी कोणत्या याबद्दल नवीन होणारे कायद्यांत व नियमांत जरूर ती [illegible] आहे.

१९ सोंपीव खात्याचे मंत्र्याचा पगार जास्तींत जास्त दरमहा दोनशेंहें (२००) रुपयेपर्यंत कायदेमंडळाचे शिफारशीप्रमाणें इकडील मंजुरीनें राहणेचा आहे.

२० सोंपीव खात्याचे कारभाराचे धोरणाचेबाबतींत लोकनियुक्त मंत्र्यानें संस्थानचे दिवाणाशीं

विचारविनिमय करून, सहकार्यानें सोंपीव खात्यांचा कारभार शक्यतोंवर पाहणेचा आहे.

२१ संस्थानचें उत्पन्न कमी करणारी कोणतीही योजना अगर ठराव अगर बिल मंडळापुढें येण्यापूर्वी ती योजना मंडळापुढें मांडण्याबद्दल इकडील अगाऊ मंजुरी घेणेची आहे.

कायदेमंडळाची रचना.

२२ संस्थानचें नवीन कायदेमंडळ एकंदर छत्तीस (३६) सभासदांचें राहणेचें. पैकीं निरनिराळ्या मतदार संघातर्फे निवडून आलेले (Elected) सभासद चोवीस (२४) राहणेचे आहेत व बारा (१२) सभासद नॉमिनेटेड राहणेचे आहेत. नॉमिनेटेड सभासदांपैकीं निम्यापेक्षां कमी नाहींत इतके तरी सभासद नॉन् ऑफिशिअल राहणेचे आहेत, व बाकीचे सरकारी अधिकारी राहणेचे आहेत. लोक नियुक्त सभासद व नॉमिनेटेड सभासद ह्यांचें प्रमाण लोक नियुक्त दोन तृतीयांश व नॉमिनेटेड एक तृतीयांश या प्रमाणें राहणेचें आहे.

२३ नवीन होणारे कायदेमंडळाच्या निवडणुकीस मतदानाचा अधिकार संस्थानच्या लोक संख्येच्या शेंकडा दहा ते बारा (१० ते १२) ह्या प्रमाणांत राहणेचा आहे.

२४ कमिटीनें छापील रिपोर्टचें पान ४४ वर नवीन होणारें कायदेमंडळ, त्याची घटना व मतदार संघ याबाबत चोवीस (२४) लोकनियुक्त सभासदांचें परिशिष्ट दिलें आहे. ते या खालीं दिले दुरुस्त्यास पात्र राहून मान्य करणेचें आहे. सदर दुरुस्त्या हल्लीच्या कायद्यानें मतदार संघाना दिलेल्या जागा कमी होऊं नयेत ही ठरणेत आली आहे:—

(अ) परिशिष्टाचे अनुक्रम नंबर ४ यास ठाणें वाठार व पाटखळ सामान्य ग्रामिक मतदार संघांतून दोन्ही ठाण्यास मिळून एक सभासद निवडून घेणेंबद्दल नमूद आहे त्याऐवजीं ठाणें वाठार एक व पाटखळ एक या प्रमाणें दोन सभासद त्या त्या ठाण्याच्या सामान्य ग्रामिक मतदार संघांतून निवडून घेणेचे आहेत.

(च) सदर परिशिष्टाचे अनुक्रम नंबर १ यास, जमखंडी तालुका दक्षिण भाग सामान्य ग्रामिक मतदार संघांतून चार सभासद निवडून घेणेबद्दल नमूद आहे, त्याऐवजीं तीन सभासद निवडून घेणेचे आहेत.

(छ) सदर परिशिष्टाचे अनुक्रम नंबर ९, यास, बन्हट्टी व हुन्नूर सामान्य नागर मतदार संघांतून एक सभासद निवडून घेणेबद्दल नमूद आहे. त्यांतून हुन्नूर गांव कमी करून, बन्हट्टी सामान्य नागर मतदार संघांतून एक सभासद निवडून घेणेचा आहे.

(ज) सदर परिशिष्टाचे अनुक्रम नंबर १० यास सावळगी व बिद्री सामान्य नागर मतदार संघांतून एक सभासद निवडून घेणेबद्दल नमूद आहे. तो मतदार संघ कमी करून, हल्लींचे कायदेमंडळाचे घटनेंत नमूद असले प्रमाणें हुन्नूर व रामतीर्थ सामान्य नागर मतदार संघ निर्माण करून त्यांतून एक सभासद घेणेचा आहे.

(झ) तैनातदार संघाची हल्लीचे कायदेमंडळाचे कायद्यांत जी व्याख्या दिली आहे, त्याशिवाय इनामदार (ज्यांना एक किंवा एकाहून कमी असा गांवचा भाग इनाम आहे असे लोक) व दरमहा पन्नास अगर त्यापेक्षां ज्यास्त रक्कम तैनात अगर नेमणूक म्हणुन घेणारे लोक (Cash Allowance Holders) यांचा समावेश करणेचा आहे.

(ञ) सामान्य मतदार संघापैकीं विणकर संघाचे बाबतींत कमिटीचा छापील रिपोर्ट पान २६ पॅरा ४६ पोट पॅरा ३ पैकीं (५) मध्यें " दहांहून अधिक नाहींत इतके माग दहांहून अधिक विणकरी न लावतां चालवितो " असें ... आहे. त्याठिकाणीं " पांचाहून अधिक माग व पांचाहून अधिक विणकेरी " असे दाखल करणेचे आहे.

(ट) कमिटीचा छापील रिपोर्ट पान २५ वर टीप नंबर २ मध्यें मराठा व मुसलमान जातींतील राखीव जागेच्या उमेदवारानें आपआपल्या समाजांतील मतदान झालेपैकीं १/४ मतें मिळविलीं पाहिजेत असा निर्बंध नमूद आहे त्याठिकाणीं १/६ मतें मिळविलीं पाहिजेत असा निर्बंध ठेवणेचा आहे.

(ह) कमिटीच्या छापील रिपोर्टांतील पान ४४ परिशिष्ट ४ मध्यें अनुक्रम नंबर ९।६ यांत, अनुक्रमें मराठा राखीव जागा (१) व मुसलमान राखीव जागा (१) असें नमूद आहे. त्यांत कॉलम नंबर २ मध्यें मतदार संघाचें नांव ह्या हेडिंगखालीं कुंदगोळ व जमखंडी तालुका मिळून सामान्य मतदार संघ असे नमूद आहे. त्यांत वाठार, पारखळ या दोन्ही ठाण्याचा समावेश करणेचा आहे.

२५ सामान्य ग्रामिक व सामान्य नागर मतदार संघांत संस्थानसरकारीं इनकमटॅक्स देणारे सर्व लोकांचा मतदार म्हणून समावेश करणेचा आहे

२६ कायदेमंडळाचे अध्यक्ष संस्थानचे दिवाण हे एक्सऑफिसिओ (Ex-Officio) म्हणून राहणेचे आहेत. परंतु मंडळाचे अधिवेशनाचे वेळीं इकडून मंडळाबाहेरचा योग्य असा इसम मंडळाचे अधिवेशनाचे मुदतीपुरता मंडळाचा अध्यक्ष म्हणून नेमणेचा आहे. अशा अध्यक्षानें ज्यावेळीं समसमान मतें पडतील त्यावेळींच आपलें निर्णायक मत देणेचें आहे.

२७ कायदेमंडळाच्या उपाध्यक्षाचे जागीं कायदेमंडळानें बहुमतानें निवडून दिलेल्या इसमाची नेमणूक उपाध्यक्ष म्हणून कायदेमंडळाचे कालमर्यादेपुरती इकडून करणेची आहे. उपाध्यक्षानें अध्यक्षाचे गैरहजरींत कायदेमंडळाचें काम पाहणेचें आहे.

२८ कायदेमंडळाचे अधिवेशनाचेवेळीं विशिष्ट कामांतील तज्ज्ञ (Expert) म्हणून जास्तींत जास्त दोन सभासद जादा नेमणेचा अधिकार इकडेस राहणेचा आहे. सदर सभासदांची मुदत ज्या त्या अधिवेशनाचे मुदतीपुरतीच राहणेची आहे, व त्यांना ते सभासद असेपर्यंत इतर सभासदाप्रमाणेंच अधिकार असणेचे आहेत.

२९ नवीन होणाऱ्या कायद्याप्रमाणें निवडून येणारे कायदेमंडळाची मुदत निवडणुकीनंतर होणारे पहिले अधिवेशनाचे तारखेपासून तीन वर्षें राहणेची आहे, व त्यानंतर इकडून

तशी जरूर वाटल्यास त्यापुढें दोन वर्षें सदर कायदेमंडळाची मुदत वाढविणेंत येईल. ह्याप्रमाणें कायदेमंडळाची मुदत वाढविली गेली नाहीं तर कायदेमंडळाचें विसर्जन होऊन नवीन निवडणुकी होणेच्या आहेत.

३० शैक्षणिक व व्यापारी मतदार संघांतील मतदारांचीं मतें देणेची पात्रता हल्लीं अस्तित्वांत असलेले कायदेमंडळांत सदर मतदार संघांत मत देणेची जी पात्रता आहे तीच कायम राहणेची आहे.

३१ हरिजन आणि स्त्रीवर्ग ह्या मतदार संघांत मत देणेंची पात्रता कमिटीनें आपले बहुमताचे रिपोर्टांत सुचविलेंप्रमाणेंच राहणेची आहे.

३२ मतदानाचे हक्काबद्दल जी लायकी व जे निर्बंध बहुमतानें कमिटीनें आपले रिपोर्टांत सुचविले आहेत ते कायम राहणेचे आहेत.

३३ उमेदवार म्हणून उभे राहण्यास जे निर्बंध कमिटीनें आपले बहुमताचे रिपोर्टांत सुचविले आहेत ते कायम राहणेचे आहेत. मात्र व्हर्न्याक्युलर चौथी इयत्ता पास असण्याचा जो निर्बंध आहे तो विशिष्ट प्रसंगीं माफ करणेचा अधिकार इकडेस राहणेचा आहे.

३४ नवीन होणारे कायदेमंडळाचे कामाचा कमीतकमी दहा वर्षें अनुभव घेऊन त्यांत परिस्थितिप्रमाणें नंतर जरूर बदल करणेचा आहे.

येणेंप्रमाणें सुधारणेच्या बाबतींत इकडून जाहीर करणेंत येत आहे. सदरहूप्रमाणें जाहीर केले बाबींस व या गोष्टी अमलांत आणणेस जरूर असणारे इतर आनुषंगिक बाबीस अनुसरून जमखंडी संस्थानचे राज्यकारभाराबाबत कायदा व त्यास अनुसरून कानू करणेंबद्दल अलाहिदा इकडून हुकूम देणेंत आलेले आहेत. तसेंच ह्या घोषणेस अनुसरून

कायदेमंडळाच्या स्थापनेची व नवीन निवडणुकीची तजवीज करणेबद्दलही हुकूम देणेंत येत आहेत. त्याप्रमाणें अम्मल होणेंचा.

तारीख २० माहे नोव्हेंबर सन १९४० इसवी.

S. A. Patwardhan.

राजे सा॥ जमखंडी.

' स्टेट आदा गॅझेट ' जमखंडी ता. २० माहे नोव्हेंबर सन १९४० इ.

हुजूर ऑफिस, जमखंडी.

हुजूर दप्तरी हुकूम नं. ८५

सन १९४० इसवी.

दप्तरी हुकूम.

आमचे चौतिसावे वाढदिवसाचे मंगल प्रसंगानिमित्त खालीं लिहिलेप्रमाणें हुकूम देणेंत येत आहे:—

संस्थानमजकुरीं जमीन महसुलाच्या बाक्या फार मोठ्या प्रमाणांत थकलेल्या होत्या, त्या कमी करणेच्या दृष्टीनें व खरोखर नित्राणीक अशा कबजेदारांस, कांहीं सवलत दिल्यास उरलेल्या बाक्यांचा वसूल देण्यास त्यांना उत्तेजन मिळावें या हेतूनें गुदस्तसालीं, आमचे तेहतिसावे वाढदिवसाचे मंगल प्रसंगानिमित्त दोन्हीं तालुक्यांतील नित्राणीक अशा कुळांस रकम रुपये ४२६८७ ची सूट देणेंत आलेली होती. तसेंच मागील बाक्यापैकीं ता. ३१-३-१९४० इसवीचे आंत रुपयापैकीं आठ आणे वसूल दिल्यास उरलेली आठ आणे बाकी सूट व ता. १५-५-१९४० इसवीचे आंत रुपयापैकीं दहा आणे वसूल दिल्यास उरलेली सहा आणे बाकी सूट देणेंत येईल, असें जाहीर करणेंत आलेलें होते. या सवलतीचा फायदा दोन्ही तालुक्यांतील मिळून एकंदर ९७२ कबजेदारांनीं घेतल्यामुळें त्यांचेकडे उरलेल्या रकम रुपये ८४०४४ चे बाकी रकमेची त्यांना सूट देणेंत आल्यामुळें त्यांचेवरील मागील बाकीचे बोजे कमी होणेस पुष्कळच मदत झाली आहे, त्याच तत्त्वास अनुसरून आजचे आमचे चौतिसावे वाढदिवसाचे मंगल प्रसंगानिमित्त जमखंडी व कुंदगोळ तालुक्यांतील नित्राणीक अशा कुळांचे व शेत सनदी लोकांचे बाबतींत चौकशी करून त्यांचेकडे येणें असलेली मागील बाकी खाली दिलेप्रमाणें सूट देणेचें ठरविलें आहे:—

जमखंडी तालुका.

शेज नंबर	गांवाचें नांव	कबजेदारांची संख्या	सुटींत बालणेची बाकीची रकम
१	२	३	४
			रु. आ. पै
१	शेगुणशी	१०	१३०१-१०—६
२	गोटे	१	७७-१४—२
	एकूण जमखंडी तालुका		१३७९—८—८

कुंदगोळ तालुका.

१	कुंदगोळ	८	१११३—४—२
२	मांवशी	३१	२१९६—९—२
३	पूर	२	१९७—७—१
४	शिरूर	३	२८९-१४-[illegible]
५	कमडोळी	३१	२०१३—३—८
६	यलिवाळ	६	४६९-१०—९
		एकूण कुंदगोळ तालुका	६२८०—०-१०
		एकूण जमखंडी व कुंदगोळ तालुकेबद्दल	७६५९—९—६

४९८

[illegible]डी ता. २० माहे नोव्हेंबर सन १९४० इ.

[illegible]ज्या क. [illegible]रांनीं त्यांचेकडील सन १३४८ व १३४९ फसली सालचें जमीन [illegible] पूर्णांशानें दिलें असून तारीख ३१-५-१९४१ इ. अखेरचे आंत सन १३५० फ[illegible]ी सालचे जमीन महसुलाचें येणें पूर्णांशानें देऊन त्यांचेकडे ता. १-८-१९३८ इ. [illegible] आलेल्या मागील बाकीपैकीं किमान दोन तृतीयांश इतकी रकम जे कबजेदार [illegible] अशा कबजेदारांकडे . ता. १-६-१९४१ इ. रोजीं जी मागील बाकी येणें [illegible] ती सर्व सुटींत घालणेंत येईल. येणेंप्रमाणें सवलती देणेंत आल्या आहेत.

[illegible]प्रमाणें अम्मल होणेचा.

ता[illegible]ख २० माहे नोव्हेंबर सन १९४० इसवी.

S. A. Patwardhan.

राजे सां॥ जमखंडी.